

Załącznik do uchwały nr 294/17
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 27 lutego 2017 r.

Gmina Golczewo
ul. Zwycięstwa 23
72-410 Golczewo

WWRPO.VIII.3162.16.2016.Ała

DECYZJA
Nr WWRPO/6/W/2017

podjęta w dniu 27 lutego 2017 r. przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego
w osobach:

Olgiert Geblewicz - Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Jarosław Rzepa - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Anna Mieczkowska - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego,
Ryszard Mićko - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Na podstawie art. 25 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 t.j. ze zm.), art. 207 ust. 1 pkt 3, ust. 2a i ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 t.j. ze zm.) w zw. z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1454 t.j.), art. 41 ust. 2 pkt 4 i art. 46 ust. 2 a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486 t.j. ze zm.)

orzeka:

zwrot od Beneficjenta – Gminy Golczewo z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 23 w Golczewie, części środków otrzymanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-00 zawartej w Szczecinie w dniu 26 lutego 2010 r. na realizację projektu pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Golczewo” w kwocie należności głównej 198 861,11 zł (słownie: sto dziewięćdziesiąt osiem tysięcy osiemset sześćdziesiąt jeden złotych 11/100) wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia 28 grudnia 2015 r. do dnia całkowitej spłaty należności głównej, na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego, tj. Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr 35 1020 4795 0000 9002 0210 4768 w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o zwrocie.

Uzasadnienie

W dniu 7 lipca 2009 r. Gmina Golczewo z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 23 w Golczewie, złożyła w odpowiedzi na konkurs nr RPOWZ/4.3/2009/1, w ramach Osi priorytetowej 4 „Infrastruktura ochrony środowiska” Działanie 4.3. „Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 (zwanego dalej: RPO WZ), poprawny wniosek o dofinansowanie projektu indywidualnego nr WND-RPZP.04.03.00-32-011/09 pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Golczewo”.

We wniosku o dofinansowanie wskazano, iż celem projektu miała być poprawa dostępności mieszkańców do usługi oczyszczania ścieków w Gminie Golczewo. Cel ten miał zostać osiągnięty poprzez przystosowanie oczyszczalni w Golczewie do przyjmowania zwiększonej ilości ścieków dostarczanych zarówno przez sieć kanalizacyjną jak i wozy asenizacyjne. Powyższe miało pozwolić na realizację kolejnych inwestycji związanych z budową sieci kanalizacyjnej w Gminie Golczewo i podłączanie do niej coraz większej liczby gospodarstw. Budowa stacji zlewczej ścieków dowożonych miała pozwolić natomiast oczyszczać ścieki gospodarstw, które nie będą miały możliwości podłączenia się do sieci. W ramach projektu skanalizowana miała zostać również miejscowość Samlino, co bezpośrednio przyczyniłoby się do poprawy poziomu skanalizowania Gminy Golczewo (pkt C.6 wniosku o dofinansowanie pn. „Cele projektu i ich zgodność z celami RPO WZ (działania/poddziałania RPO WZ oraz z innymi dokumentami strategicznymi)”). W pkt C.7 wniosku o dofinansowanie pn. „Opis przedsięwzięcia (z wyłączeniem cross – finansingu)” Wnioskodawca wskazał, iż przedmiot projektu stanowiła modernizacja obiektów gospodarki osadowej w istniejącej oczyszczalni ścieków w Golczewie oraz budowa stacji zlewczej ścieków dowożonych, a także rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Golczewo, poprzez poprowadzenie sieci do Osiedla Kamieńskiego i miejscowości Samlino.

W dniu 27 listopada 2009 r. uchwałą Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr 1698/09 Wnioskodawcy przyznano dofinansowanie na realizację ww. projektu ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej: EFRR) w wysokości 4 715 071,53 zł. Wobec tego, w dniu 26 lutego 2010 r. Beneficjent – Gmina Golczewo, zawarł z IZ RPO WZ, umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-00 na realizację ww. projektu pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Golczewo”. Dodatkowo pomiędzy Beneficjentem a IZ RPO WZ zostały zawarte następujące aneksy do umowy: nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-01 z dnia 11 maja 2010 r., nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-02 z dnia 24 listopada 2010 r., nr UDA-04.03.00-32-011/09-03 z dnia 1 sierpnia 2011 r. oraz nr UDA-04.03.00-32-011/09-04 z dnia 13 sierpnia 2012 r.

W ramach przedmiotowej umowy określono szczegółowe zasady dofinansowania projektu oraz prawa i obowiązki Beneficjenta z tym związane. IZ RPO WZ, zgodnie z zapisami umowy, zobowiązała się do dofinansowania części wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację projektu na podstawie zweryfikowanego przez IZ RPO WZ poprawnego wniosku o płatność. Natomiast Beneficjent, w § 4 ust. 4 umowy o dofinansowanie, zobowiązał się realizować projekt z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie celów (produktów i rezultatów) zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

Należy wskazać, iż Gmina Golczewo w pkt H.11 wniosku o dofinansowanie oświadczyła, że nie może odzyskać w żaden sposób poniesionego podatku od towarów i usług (dalej: podatek VAT), który został uznany za wydatek kwalifikowalny w projekcie, jednocześnie zobowiązując się do zwrotu zrefundowanej w ramach projektu części poniesionego podatku VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (stan prawny obowiązujący na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie: Dz. U. z 2004 r. nr 54 poz. 535 ze zm., dalej: uptu). Z uwagi na fakt, iż Beneficjent, wykazał we wniosku o dofinansowanie, że podatek VAT jest wydatkiem kwalifikowalnym, podpisując umowę o dofinansowanie, Gmina Golczewo zobowiązała się do składania do IZ RPO WZ raz na rok kalendarzowy oświadczenia o kwalifikowalności podatku od towarów i usług w ramach realizowanego projektu, zgodnie ze wzorem i wymaganiami określonymi przez IZ RPO WZ. Dodatkowo, Beneficjent zobowiązał się także do składania do IZ RPO WZ aktualizacji ww. oświadczenia w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku przez okres od dnia zawarcia umowy do 5 lat od zakończenia realizacji projektu (§ 4 ust. 5 umowy o dofinansowanie).

Beneficjent w dniu 3 marca 2016 r. zwrócił na rachunek bankowy IZ RPO WZ kwotę w wysokości 575 225,97 zł dotyczącą podatku VAT za rok 2011. Jednocześnie pismem z dnia 3 marca 2016 r. (wpływ do Wydziału Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Zachodniopomorskiego dnia 9 marca 2016 r.), Gmina Golczewo złożyła wniosek o umorzenie odsetek od kwoty zwróconego w dniu 3 marca 2016 r. na rachunek IZ RPO WZ podatku VAT.

W piśmie z dnia 3 marca 2016 r. Beneficjent wskazał, iż w dacie składania wniosku o dofinansowanie oraz w trakcie trwania projektu, wśród organów wydających interpretacje przepisów prawa podatkowego w imieniu Ministra Finansów powszechne było stanowisko, zgodnie z którym gminom nie przysługiwało prawo do odliczenia podatku VAT naliczonego od wydatków ponoszonych na inwestycje wykorzystywane przez ich jednostki budżetowe lub zakłady budżetowe, z uwagi na odrębność podatkową VAT gmin i jednostek organizacyjnych. Beneficjent podkreślił, iż zostało to również potwierdzone przez Naczelną Sąd Administracyjny (dalej: NSA). Powyższe dawało Gminie Golczewo podstawy do refundacji podatku VAT ze środków europejskich, z uwagi na kwalifikowalny charakter tych kosztów. Dalej Beneficjent podniósł, iż powyższe stanowisko zostało zakwestionowane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 29 września 2015 r. w sprawie Gminy Wrocław (sygn. akt C-276-14), a następnie mając na uwadze stanowisko Trybunału również przez NSA w uchwale 7 sędziów z dnia 26 października 2015 r. (sygn. akt I FPS 4/15). Zgodnie z nowymi orzeczeniami, podatnikiem VAT może być jedynie gmina, a nie jej jednostki budżetowe i zakłady. Beneficjent wskazał nadto, iż naliczony podatek VAT jako jeden ze składników ceny zakupu towarów i usług nie może być co do zasady refundowany z funduszy pomocowych. Reguła ta jest znana i została wprowadzona jako zasada nr 7 w załączniku do rozporządzenia Komisji Europejskiej 448/2004. Nadto zaznaczył, iż od ww. reguły powstał wyjątek obejmujący sytuacje, w których podatek VAT na gruncie prawa podatkowego nie jest możliwy do odzyskania za pomocą jakichkolwiek środków prawnych. Wyjątek ten dający prawo do refundacji dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy podatek VAT nie jest możliwy na podstawie żadnych czynności prawnych do odzyskania, a nie sytuacji, w której podatnikowi prawo do odzyskania podatku przysługuje, ale faktycznie z niego nie korzysta. Oznacza to, iż potencjalna możliwość odzyskania podatku VAT powoduje, iż koszt podatku traci przymiot kosztu kwalifikowalnego. Beneficjent podkreślił, iż ww. w orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego dokonano wykładni przepisów, które nie uległy zmianie w całym okresie trwałości projektu, co oznacza, iż taka kwalifikacja podatku VAT nie wynikała ze zmiany norm powszechnych, ale dokonania ich odmiennej interpretacji. Zmiana stanowiska w ww. zakresie stała się przyczyną wdrożenia przez Gminę Golczewo procedury zmierzającej do wykazania nadpłaty w podatku VAT i wystąpienia o jej zwrot, co było konieczne z uwagi na obowiązek zabezpieczenia finansów publicznych. Dalej Gmina Golczewo wskazała, iż okolicznością bezsporną jest, iż zwrot środków przesądza o utracie uznania ich równowartości za środki kwalifikowalne w rozliczeniu umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-00 z dnia 26 lutego 2010 r. Mając na uwadze powyższe Gmina w dniu 3 marca 2016 r. dokonała zwrotu kwoty 575 225,97 zł. Beneficjent wniósł o uznanie, iż we wskazanych okolicznościach realizacja zwrotu bezpośrednio po dokonaniu odpowiedniej korekty w budżecie jednostki stanowi podstawę do przyjęcia, iż na Gminie nie ciąży obowiązek zapłaty żadnych dodatkowych świadczeń na rzecz IZ RPO WZ, w tym odsetek od środków, które mogłyby być zakwalifikowane, jako pobrane w nienależnej wysokości lub też odsetki te powinny być ograniczone wyłącznie do okresu od dnia zwrotu odpowiedniej kwoty podatku VAT do dnia zwrotu odpowiadających mu środków na rzecz IZ RPO WZ. Beneficjent we wniosku o ulgę zaznaczył nadto, iż zwrot odsetek mający bezsprzecznie charakter sankcyjny, z uwagi na nienależyte pobranie tych środków nie powinien być stosowany w niniejszej sprawie, gdyż zmiana kwalifikowalności VAT, z uwagi na zmianę interpretacyjną przepisów, miała charakter od Gminy niezależny. Beneficjent podkreślił także, iż trudno mówić, żeby postąpił nieprawidłowo, bezpodstawnie, bądź niezgodnie z przepisami. Toteż zdaniem Gminy Golczewo brak jest podstaw do „karania” obowiązkiem zapłaty odsetek czy też innych danin od zwróconej części środków otrzymanych na realizację projektu.

Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego postanowieniem z dnia 30 maja 2016 r. odmówił wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie udzielenia ulgi w postaci umorzenia odsetek od wymaganej do zwrotu części podatku VAT, zrefundowanego w ramach umowy o dofinansowanie. W przedmiotowym postanowieniu IZ RPO WZ wskazała, iż kierując się art. 55 § 2 w zw. z 62 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 t.j. ze zm., zwana dalej: op) dokonała rozliczenia wpłaconej przez Beneficjenta w dniu 3 marca 2016 r. kwoty, proporcjonalnie na:

- należność główną w kwocie 376 364,86 zł
- odsetki w kwocie 198 861,11 zł.

We wskazanym postanowieniu IZ RPO WZ uznała złożony przez Gminę Golczewo wniosek za przedwczesny wyjaśniając jednocześnie, iż zastosowanie ulgi w spłacie należności możliwe jest

dopiero wówczas, gdy w odrębnym postępowaniu administracyjnym dotyczącym zwrotu środków zostanie ostatecznie określona ich wysokość.

Pismem z dnia 8 czerwca 2016 r. (omyłkowo datowanym na dzień 8 maja 2016 r.) Beneficjent wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy będącej przedmiotem wydanego przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego postanowienia z dnia 30 maja 2016 r.

Niezależnie od powyższego IZ RPO WZ pismem z dnia 22 czerwca 2016 r. wezwała Beneficjenta do zwrotu pozostałej kwoty w wysokości 198 861,11 zł wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia 4 marca 2016 r. oraz odsetek stałych w kwocie 80 524,89 zł. Zgodnie bowiem z treścią art. 207 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 t.j. ze zm., dalej: ufp) w przypadku stwierdzenia okoliczności, że środki zostały pobrane nienależnie, Instytucja Zarządzająca wzywa do zwrotu środków lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

W odpowiedzi na wezwanie Beneficjent pismem z dnia 28 czerwca 2016 r. wniósł wyjaśnienia i zastrzeżenia, zwracając się z prośbą o rozrachowanie dokonanej w dniu 3 marca 2016 r. wpłaty oraz korektę wezwania do zwrotu zgodnie z wytycznymi, jakie wynikają z projektu ustawy o zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego z dnia 17 czerwca 2016 r.

W związku z brakiem zwrotu środków w terminie wskazanym w ww. wezwaniu, z dniem 11 lipca 2016 r. wobec Beneficjenta wszczęte zostało postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków przekazanych na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-00 z dnia 26 lutego 2010 r. na realizację projektu pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Golczewo”.

Mając na względzie trwającą analizę całokształtu materiału dowodowego, a także treści pisma Beneficjenta z dnia 28 czerwca 2016 r., przedłużono postępowanie administracyjne do dnia 9 września 2016 r.

Pismem z dnia 6 września 2016 r., w odpowiedzi na wniosek z dnia 28 czerwca 2016 r. IZ RPO WZ poinformowała Beneficjenta, iż działania związane z odzyskaniem części środków wypłaconych na podstawie umowy o dofinansowanie, a uznanych za niekwalifikowalne w projekcie w związku z dokonaniem przez Gminę Golczewo korekty deklaracji VAT i odzyskaniem środków finansowych, przeprowadzone zostały w oparciu o obowiązujące na dzień realizacji poszczególnych czynności przepisy prawa oraz zapisy umowy o dofinansowanie. Tym samym wskazano, iż rozrachowanie zwróconych środków zgodnie z wnioskiem Beneficjenta jest niemożliwe. Do ww. wniosku Gminy Golczewo, IZ RPO WZ odniesie się szczegółowo także w dalszej części niniejszej decyzji administracyjnej.

Pismem z dnia 7 września 2016 r. IZ RPO WZ poinformowała Beneficjenta o zamiarze zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie oraz pouczyła o prawach wynikających z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 t.j. ze zm., dalej: kpa).

Postanowieniem z dnia 13 września 2016 r. IZ RPO WZ utrzymała w całości w mocy postanowienie Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30 maja 2016 r. o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie udzielenia ulgi w postaci umorzenia odsetek od wymaganej do zwrotu części podatku VAT, zrefundowanego w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-00.

Ponadto przez wzgląd na przewidziane terminy na umożliwienie wypowiedzenia się przez Beneficjenta co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów, a także z uwagi na konieczność spełnienia wymogów formalnych wskazanych w kpa, IZ RPO WZ postanowieniami z dnia 7 września 2016 r., a następnie z dnia 7 października 2016 r. przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 7 listopada 2016 r.

Z uwagi na trwającą analizę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie IZ PRO WZ przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 7 grudnia 2016 r.

Następnie pismem z dnia 17 listopada 2016 r. wezwała Beneficjenta do wskazania terminu złożenia przez niego korekty deklaracji podatkowej na podstawie której, została stwierdzona nadpłata podatku od towaru i usług w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-006/09-00, jak i przekazania kserokopii deklaracji podatkowej wraz z dowodem nadania, w terminie 5 dni od dnia doręczenia pisma.

Beneficjent pismem z dnia 24 listopada 2016 r. przekazał IZ RPO WZ stosowne informacje i dokumenty.

Z uwagi na trwającą analizę ww. dokumentacji IZ RPO WZ postanowieniem z dnia 7 grudnia 2016 r. przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 11 stycznia 2017 r.

Pismem z dnia 14 grudnia 2016 r. IZ RPO WZ poinformowała Beneficjenta o zamiarze zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie oraz pouczyła o prawach wynikających z art. 10 § 1 kpa.

IZ RPO WZ postanowieniem z dnia 9 stycznia 2017 r. przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 10 lutego 2017 r., natomiast postanowieniem z dnia 8 lutego 2017 r. postępowanie administracyjne zostało przedłużone do dnia 10 marca 2017 r.

Należy wskazać, iż IZ RPO WZ przeprowadziła postępowanie wyjaśniające, obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie (w tym m.in. wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Golczewo”, umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-00 wraz z aneksami, korespondencji z Beneficjentem) oraz pełną analizę stanu faktycznego i prawnego sprawy, co pozwoliło na zajęcie przez IZ RPO WZ stanowiska w sprawie jak poniżej.

Środki publiczne przeznaczane na wykonywanie projektów realizowanych w ramach programów finansowych ze środków europejskich mają charakter bezzwrotny i powinny być wykorzystywane zgodnie z prawem, obowiązującymi procedurami, a także ściśle z celem, na który zostały przekazane. Wykrycie nienależnego pobrania przez Beneficjenta środków przekazanych w ramach umowy o dofinansowanie powoduje konieczność dochodzenia ich zwrotu.

Należy podkreślić, iż w analizowanej sprawie Beneficjent pobrał nienależnie część środków przekazanych mu na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-00, a zatem została spełniona przesłanka z art. 207 ust. 1 pkt 3 ufp. Zgodnie z poglądami formułowanymi w orzecznictwie i literaturze środkami nienależnie pobranymi są środki udzielone bez podstawy prawnej tj. w obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu lub dyspozycji umowy o dofinansowanie, na podstawie którego Beneficjent pobrał środki. I tak, zgodnie z komentarzem Ludmiły Lipiec-Warzecha do art. 207 ufp (w: Ustawa o finansach publicznych. Komentarz., ABC, 2011), do przykładów nienależnego pobrania należy zaliczyć m.in. refundację kosztów niekwalifikowalnego podatku VAT (tak również wskazuje M. Szymański, w: „Zwrot środków nieprawidłowo wykorzystanych przy realizacji programów Unii Europejskiej. Na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych”, w: Kontrola Państwowa, rocznik LV, nr 2/331, s.15).

Podpisując w dniu 26 lutego 2010 r. umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.04.03.00-32-011/09-00, Beneficjent zobowiązał się do stosowania obowiązujących i aktualnych wzorów dokumentów oraz informacji zamieszczonych w szczególności na stronie internetowej IZ RPO WZ, w tym Wytocznych dla Wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie projektu w ramach RPO WZ - konkurs nr RPOWZ/4.3/2009/1 (dalej: Wytoczne dla Wnioskodawców), a także innych dokumentów w ramach Programu (§ 9 ust. 2 pkt 3 umowy o dofinansowanie). Mając na uwadze powyższe, Beneficjent zobowiązał się także do przestrzegania zapisów Podręcznika realizacji projektów w ramach RPO WZ 2007-2013 (dalej: Podręcznik). Powyższy dokument został przez IZ RPO WZ przygotowany w zgodzie z Krajowymi Wytocznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (obecnie Ministerstwa Rozwoju, dalej: MR) dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013 (dalej: Krajowe Wytoczne), w celu zapoznania potencjalnych Beneficjentów z procesem realizacji projektów, a także z możliwościami oraz zasadami korzystania ze wsparcia oferowanego w ramach RPO WZ.

Ponoszone w ramach projektu wydatki mogą mieć charakter albo kwalifikowalny albo niekwalifikowalny. Zgodnie z definicją wskazaną w Podręczniku oraz w Wytocznym dla Wnioskodawców, wydatek kwalifikowalny to wydatek poniesiony przez Beneficjenta w związku z realizacją projektu w ramach RPO WZ, który kwalifikuje się do refundacji ze środków przeznaczonych na realizację RPO WZ, zgodnie z zapisami Uszczegółowienia RPO WZ, Wytocznych dla Wnioskodawców danego działania/poddziałania oraz w trybie określonym w umowie o dofinansowanie projektu. Tym samym Wytoczne dla Wnioskodawców stanowią, iż wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- a) został poniesiony w okresie kwalifikowalności wydatków,
- b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego,
- c) jest zgodny z postanowieniami RPO WZ,
- d) jest zgodny z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu,
- e) jest niezbędny do realizacji projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- f) został dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku,
- g) został należycie udokumentowany,
- h) jest zgodny z katalogiem wydatków kwalifikowalnych określonym w Wytocznym.

Powyższy zapis zawiera enumeratywnie wymienione przesłanki, które każdy z wydatków musi spełniać, aby został przez IZ RPO WZ uznany za kwalifikowalny. A contrario niespełnienie któregośkolwiek z nich powoduje, iż dany wydatek nie może skorzystać z przymiotu kwalifikowalności. Podkreślenia wymaga, iż Wytyczne dla Wnioskodawców nie zawierają odstępstw od ww. zasad.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, co podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 marca 2014 r. (sygn. akt II GSK 182/13), iż Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (dalej: rozporządzenie nr 1083/2006), ma ze swej istoty charakter ogólny. Zgodnie z art. 56 ust. 4 rozporządzenia nr 1083/2006 kwalifikowalności wydatków ustanawia się na poziomie krajowym, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w rozporządzeniach szczególnych dotyczących poszczególnych funduszy. Takim rozporządzeniem szczególnym, w rozumieniu art. 56 ust. 4 dotyczącym Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, ze środków którego strona skarżąca otrzymała dofinansowanie, jest rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z dnia 31 lipca 2006 r., dalej: rozporządzenie nr 1080/2006). Zgodnie art. 7 ust. 1 litera d rozporządzenia nr 1080/2006 podlegający zwrotowi podatek od towarów i usług nie jest kwalifikowalny do wsparcia z EFRR. Z brzmienia ww. przepisu wynika, że podatek VAT jest tzw. wydatkiem niekwalifikowalnym, ale tylko w tym zakresie (części), w jakim podlega zwrotowi. Nawiązując do powyższego wskazać należy, iż w ramach Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie 2007 – 2013 podatek od towarów i usług może być uznany za wydatek kwalifikowalny jedynie w sytuacji, gdy:

- a) został faktycznie poniesiony przez beneficjenta, oraz
- b) beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

Zgodnie z przytoczonym powyżej wyrokiem NSA z dnia 19 marca 2014 r. (sygn. akt II GSK 182/13), w świetle przepisu art. 56 ust. 4 rozporządzenia nr 1083/2006, powyższa reguła kwalifikowalności tego wydatku stanowi wyjątek od zasady ustanawiania kwalifikowalności wydatków na poziomie krajowym i ma charakter wiążący dla Instytucji Zarządzającej.

Podatek VAT jest zatem kosztem kwalifikowalnym, tylko wówczas, gdy został faktycznie poniesiony oraz nie jest możliwy do odzyskania, Beneficjent na gruncie przepisów prawa nie nabędzie uprawnienia do obniżenia podatku należnego – związanego z opodatkowanymi czynnościami w projekcie – o podatek naliczony – związany ze zrefundowanymi w projekcie zakupami towarów i usług oraz środków trwałych. Przy czym nie ulega wątpliwości, iż ww. przesłanki muszą być spełnione łącznie. Bez znaczenia pozostaje fakt czy Beneficjent z tej możliwości skorzysta czy też nie. Zawarty w rozporządzeniu nr 1080/2006 art. 7 ust. 1 przesądza swoją treścią, jakie wydatki nie mogą być kwalifikowalne na poziomie krajowym do wsparcia w ze środków EFRR.

Należy zaznaczyć, iż wnioskodawca będący podatnikiem, planując realizację celów RPO WZ przyjmuje we wniosku o dofinansowanie stan prawny istniejący w momencie aplikowania o dofinansowanie, natomiast stan ten może się w przyszłości zmienić. W takim przypadku zmiana wykonywanych czynności ze zwolnionych od podatku, na opodatkowane uniemożliwia beneficjentowi uznanie podatku VAT zaliczonego jako koszt kwalifikowalny w projekcie. Warunkiem kwalifikacji podatku VAT jest złożenie przez beneficjenta oświadczenia, w którym deklaruje, czy w ramach realizowanego projektu będzie miał możliwość odzyskania podatku VAT poniesionego w związku z realizacją projektu. Pierwsze oświadczenie składane jest już na etapie wniosku o dofinansowanie. Z uwagi jednak na fakt, że prawo beneficjenta do odzyskania podatku VAT naliczonego może ulec zmianie w okresie realizacji projektu beneficjent, który wykaże we wniosku podatek VAT jako kwalifikowalny jest zobowiązany do przedstawienia aktualizacji oświadczenia dotyczącego kwalifikowalności VAT w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku przez okres od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie do 3 lub 5 lat od zakończenia realizacji projektu, wskazując na brak możliwości odzyskania podatku VAT naliczonego zarówno na dzień sporządzania oświadczenia, jak również mając na uwadze planowany sposób wykorzystania w przyszłości majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu. Jednocześnie beneficjent w oświadczeniu podpisuje klauzulę, gdzie zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej części podatku wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku.

Powyższe ma istotne znaczenie dla beneficjenta, albowiem w sytuacji kiedy nabędzie on prawo do odliczenia podatku VAT naliczonego i kwalifikowalnego wcześniej w projekcie (jako niemożliwy do odzyskania), może dojść do podwójnego finansowania. Zaznaczenia wymaga, iż zgodnie z Wytycznymi dla Wnioskodawców jak i Krajowymi Wytycznymi, niedozwolone jest zrefundowanie (lub rozliczenie) kosztów podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności, a

następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o upton (Krajowe Wytuczne, 6.5 Podrozdział 5 – Zakaz podwójnego finansowania, pkt 1 i 2).

Przenosząc ww. uregulowania na realia niniejszej sprawy wskazać należy, iż postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu części środków pobranych przez Gminę Golczewo nienależnie, zostało wobec Strony wszczęte w związku z ustaleniem przez IZ RPO WZ, iż Beneficjent ma możliwość odzyskania podatku VAT w projekcie, a zatem wydatek ten nie może skorzystać z przymiotu kwalifikowalności, o której mowa powyżej. Kosztem kwalifikowalnym w projekcie realizowanym w ramach RPO WZ może być podatek VAT jedynie w sytuacji, gdy zostanie on rzeczywiście i ostatecznie poniesiony przez Beneficjenta oraz jeśli Beneficjent nie będzie miał prawnej możliwości odzyskania podatku VAT. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz z wyjaśnień Beneficjenta wskazanych w piśmie z dnia 3 marca 2016 r. wynika, iż Beneficjent nabył możliwość odzyskania podatku VAT oraz faktycznie skorzystał z powyższego prawa, składając korektę deklaracji VAT. W wyniku podjętych działań na rachunek bankowy Gminy Golczewo wpłynęły środki w wysokości 933 483,41 zł za rok 2011. Strona wskazała ponadto, iż w odniesieniu do roku 2010 nadal trwa postępowanie w Urzędzie Skarbowym w sprawie zwrotu podatku. Tym samym, mając na uwadze zapisy m.in. Wytucznych dla Wnioskodawców, oraz Krajowych Wytucznych, podatek VAT nie może stanowić kosztu kwalifikowalnego w ramach projektu nr RPZP.04.03.00-32-011/09-00. Należy zaznaczyć, iż Beneficjent składając oświadczenie o kwalifikowalności VAT z dnia 6 września 2012 r. zobowiązał się do zwrotu zrefundowanej w ramach projektu części poniesionego VAT wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych liczonymi od daty przekazania środków, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku. Wskazać należy, że w sprawozdaniach z trwałości projektu Gmina poinformowała IZ RPO WZ, że nie ma możliwości odzyskania podatku VAT. Beneficjent jest zatem zobligowany do zwrotu podatku VAT w każdym przypadku, jeżeli zaistnieją przedmiotowe przesłanki, niezależnie od tego, czy z uwagi na własne działania, zmianę przepisów czy też zmianę interpretacji już istniejącego przepisu.

W przedmiotowej sprawie jak już wskazywano powyżej Beneficjent nabył możliwość odzyskania podatku VAT, tym samym pobrał nienależnie środki na refundację naliczonego w projekcie podatku VAT, co wypełniło dyspozycję wskazaną w art. 207 ust. 1 pkt 3 ufp. Przepis art. 207 ust. 1 pkt 3 nierozdzielnie łączy pojęcie kwoty należności głównej (w tym przypadku kwoty dofinansowania niekwalifikowalnego podatku VAT) z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od daty przekazania środków. Termin, od którego należy naliczać odsetki, został określony przez ustawodawcę jako dzień przekazania środków Beneficjentowi i pozostaje niezmienny mimo wprowadzonych aktualizacji do art. 207 ufp. IZ RPO WZ nie może dowolnie kształtować terminu, od którego należy liczyć odsetki, wobec czego na moment skierowania do Beneficjenta wezwania z dnia 22 czerwca 2016 r., IZ RPO WZ była zobowiązana do dochodzenia zwrotu kwoty dofinansowania podatku VAT wraz z należnymi odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych liczonymi – jak wskazuje art. 207 ust. 1 ufp – od dnia przekazania środków. W trakcie trwania postępowania administracyjnego, tj. z dniem 1 października 2016 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1454 t.j., dalej uozrp), której celem jest uregulowanie problemów prawnych i organizacyjnych związanych z obowiązkową „centralizacją” rozliczeń VAT w samorządach. Ustawa określa zasady dokonywania przez samorządy rozliczeń VAT oraz korekt tych rozliczeń w okresie przed i po centralizacji, a także zasady dokonywania ewentualnych zwrotów dofinansowania z funduszy unijnych w przypadku zmiany kwalifikowalności podatku VAT. Tym samym od dnia 1 października 2016 r. zarówno IZ RPO WZ jak i Beneficjentów środków RPO WZ obowiązują zapisy ww. ustawy. Mając na uwadze powyższe należy wskazać, na treść przepisu art. 18 uozrp, na który powołuje się także Beneficjent w piśmie z dnia 28 czerwca 2016 r., który w całości brzmi: „1. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego przed dniem wejścia w życie ustawy dokonała obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia towarów i usług finansowanej ze środków przeznaczonych na realizację projektów, również w ramach korekty deklaracji podatkowej, o której mowa w art. 86 ust. 13 i 13a, oraz w trybie art. 91 ust. 7–8 ustawy o podatku od towarów i usług, i przed dniem wejścia w życie ustawy nie dokonała z tego tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację projektów, jest ona obowiązana do niezwłocznego zwrotu tych środków. 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, środki przeznaczone na realizację projektów podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, o którym mowa w ust. 1, do dnia dokonania ich zwrotu.” W przedmiotowej sprawie Beneficjent wystąpił do Urzędu Skarbowego o obniżenie podatku VAT naliczonego od

wydatków związanych z realizacją projektu. W wyniku podjętych działań, jak wskazała Gmina Golczewo w piśmie z dnia 3 marca 2016 r., w dniu 26 lutego 2016 r. na rachunek Gminy wpłynęły środki w wysokości 933 483,41 zł za 2011 r. Następnie Beneficjent w dniu 3 marca 2016 r. dokonał zwrotu odzyskanego podatku VAT dotyczącego 2011 r. w wysokości 575 225,97 zł na rachunek bankowy IZ RPO WZ. Gmina Golczewo nie zwróciła jednak wymaganych odsetek. IZ RPO WZ stosując zapisy art. 55 § 2 w zw. z 62 § 1 op dokonała rozliczenia wpłaconej kwoty, proporcjonalnie na należność główną w wysokości 376 364,86 zł oraz odsetki w kwocie 198 861,11 zł. Skoro Beneficjent dokonał niepełnego zwrotu środków z tytułu odzyskania kwoty podatku VAT naliczonego, do należności głównej pozostałej do zwrotu w przedmiotowej sprawie, znajdzie zastosowanie art. 18 ust. 2 uozrp.

Mając na uwadze powyższe, z uwagi na zmianę z dniem 1 października 2016 r. obowiązującego stanu prawnego, IZ RPO WZ zweryfikowała swoje stanowisko wskazane w wezwaniu do zwrotu. Tym samym IZ RPO WZ przychyliła się do wniosku Beneficjenta o rozliczenie wpłaconej kwoty zgodnie z art. 18 ust. 2 uozrp wskazanym w piśmie z dnia 28 czerwca 2016 r., co do należności pozostałej do zwrotu po rozliczeniu wpłaty z dnia 3 marca 2016 r. Zatem odsetki od kwoty 198 861,11 zł będą naliczane od dnia obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, do dnia dokonania ich zwrotu. Poprzez datę „obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego” należy rozumieć dzień złożenia korekty deklaracji podatkowej. Z uwagi na powyższe, IZ RPO WZ pismem z dnia 17 listopada 2016 r. wystąpiła do Beneficjenta o dostarczenie dokumentów potwierdzających termin złożenia przez Beneficjenta korekty deklaracji podatkowej na podstawie której, została stwierdzona nadpłata podatku od towaru i usług zrefundowanych w ramach przedmiotowej umowy o dofinansowanie. W odpowiedzi na powyższe wymieniony pismem z dnia 24 listopada 2016 r. dostarczył kserokopie omawianych deklaracji VAT z których wynika, iż omawiane korekty zostały złożone w dniu 28 grudnia 2015 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 17 lutego 2016 r. (sygn. akt I SA/Sz 193/15) wskazał, iż zawarcie przez Gminę umowy o dofinansowanie z organem nie świadczy, że pobrane przez Gminę środki europejskie wydatkowane na podatek VAT były pobrane należnie. Zaznaczenia wymaga, iż mimo pozytywnego oceny wniosku o dofinansowanie przez organ to na dalszym etapie realizacji projektu w przypadku ustalenia, że część lub całość wydatków nie spełnia wymogów dotyczących ponoszenia wydatków, pierwotna ocena projektu nie jest dla Gminy argumentem przemawiającym za poprawnością wydatkowania środków. Kwalifikowalność poniesionych wydatków oceniana jest w trakcie realizacji oraz po zakończeniu projektu. Wskazać należy, że organ nie może dowolnie kształtować terminu, od którego należy liczyć odsetki, wobec czego jest on zobowiązany do dochodzenia zwrotu kwoty dofinansowania podatku VAT wraz z należnymi odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych liczonymi zgodnie z art. 207 ust. 1 ufp od dnia przekazania środków europejskich.

Wobec powyższego – jak podkreślił sam Beneficjent – odzyskał on z Urzędu Skarbowego kwotę podatku VAT, na którą wcześniej pobrał od IZ RPO WZ środki przyznane mu na podstawie umowy o dofinansowanie. Beneficjent nie powinien otrzymać od IZ RPO WZ środków na dofinansowanie niekwalifikowalnego podatku VAT, bowiem środki te mu nie przysługiwały, a także z uwagi na fakt, iż doszło do podwójnego finansowania wskazanego wydatku. W tym miejscu istotne znaczenie ma również fakt, iż Beneficjent we wniosku o dofinansowanie zobowiązał się do zwrotu na rzecz IZ RPO WZ podatku VAT wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych liczonymi od daty przekazania środków, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku w całości lub w części. Z uwagi na fakt, iż ziszczyły się przesłanki, o których mowa powyższej, bowiem Gmina Golczewo nabyła możliwość odzyskania podatku VAT naliczonego w projekcie, Beneficjent był zobowiązany zwrócić nienależnie pobrane środki wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od daty ich przekazania przez IZ RPO WZ na rachunek bankowy Beneficjenta.

Mając na uwadze powyższe, zgodnie z art. 207 ust. 1 ufp, w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,
- 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Jak już wskazywano wcześniej, wyjątek od terminów naliczania odsetek wskazanych w art. 207 ust. 1 ufp na korzyść Beneficjenta, został wprowadzony z dniem 1 października 2016 r., kiedy weszły w życie zapisy ustawy uozrp. Tym samym zgodnie z art. 18 ust. 2 środki przeznaczone na realizację projektów podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości

podatkowych, liczonymi od dnia obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, o którym mowa w art. 18 ust. 1, do dnia dokonania ich zwrotu. Powyższe dotyczy tych kwot należności głównych, które nie zostały przez Beneficjenta zwrócone na rzecz IZ RPO WZ przed dniem 1 października 2016 r., a zatem kwoty należności głównej będącej przedmiotem postępowania administracyjnego zakończonych niniejszą decyzją administracyjną wydaną w oparciu o aktualny stan prawny.

Z przepisów uzppr wynika, że polityka rozwoju prowadzona jest między innymi przez samorząd województwa (art. 3 pkt 2 uzppr), co znajduje odzwierciedlenie w treści regulacji art. 15 – art. 20 uzppr. Jak wskazał NSA w wyroku z dnia 3 marca 2015 r., sygn. akt II GSK 50/14), zarząd województwa jest instytucją zarządzającą (art. 5 pkt 2 uzppr), która w odniesieniu do regionalnego programu operacyjnego jest odpowiedzialna za jego przygotowanie i realizację, co z kolei wynika z art. 25 uzppr. Do zadań instytucji zarządzającej, zgodnie z art. 26 ust. 1 uzppr, należy nie tylko dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów (pkt 11), ale także prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów (pkt 14) oraz odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach o finansach publicznych (pkt 15), a także ustalanie i nakładanie korekt finansowych, o których mowa w art. 98 rozporządzenia nr 1083/2006 (pkt 15a). Jednocześnie, zgodnie z treścią art. 60 lit. b rozporządzenia nr 1083/2006 do zadań instytucji zarządzającej należy, m.in. weryfikacja, że współfinansowane towary i usługi są dostarczane oraz że wydatki zadeklarowane przez Beneficjenta na operacje zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi. Tym samym IZ RPO WZ na podstawie własnego postępowania wyjaśniającego i ustaleń stwierdza, czy w trakcie realizacji projektu objętego dofinansowaniem w ramach RPO WZ, Beneficjent dopuścił się nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 7 rozporządzenia nr 1083/2006. Stosownie do wyników tych ustaleń instytucja zarządzająca zobowiązana jest następnie podjąć właściwe działania, w szczególności mające na celu odzyskanie środków z budżetu Unii Europejskiej (dalej: UE), w przypadku zaistnienia przesłanek określonych przepisami prawa. Z powyższego wynika, że instytucji zarządzającej przypisane zostały kompetencje w zakresie całościowej, tzn. nieograniczonej do wybranych obszarów, oceny prawidłowości działań Beneficjentów. Należy dodać, iż stosownie do brzmienia art. 2 pkt 3 rozporządzenia nr 1083/2006 poprzez określenie „operacja”, o którym mowa powyżej rozumie się projekt lub grupę projektów wybranych przez instytucję zarządzającą danym programem operacyjnym lub na jej odpowiedzialność, zgodnie z kryteriami ustanowionymi przez komitet monitorujący i realizowanych przez jednego lub więcej beneficjentów, pozwalające na osiągnięcie celów osi priorytetowej, do której odnosi się ta operacja.

Konkludując, wskazać należy, iż postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków pobranych nienależnie zostało wobec Strony wszczęte w związku z ustaleniem, iż Beneficjent ma możliwość odzyskania podatku VAT, a zatem stanowi on wydatek niekwalifikowalny w projekcie. W związku z powyższym IZ RPO WZ poczyniła wstępne ustalenie administracyjne odnośnie stwierdzenia wystąpienia w projekcie nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 7 rozporządzenia nr 1083/2006, zgodnie z którym przez nieprawidłowość należy rozumieć jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym UE w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego. Zgodnie z powyższym, do stwierdzenia nieprawidłowości konieczne jest wystąpienie łącznie trzech podstawowych elementów tej definicji: naruszenie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje choćby potencjalną szkodę finansową w budżecie ogólnym UE. Zarówno Komisja Europejska, jak i Europejski Trybunał Sprawiedliwości przyjmują szeroką wykładnię przesłanki naruszenia prawa wspólnotowego, która obejmuje tak naruszenie prawa unijnego, jak i prawa krajowego. Ponadto zaznaczyć należy, iż definicja nieprawidłowości odnosi się także do potencjalnej szkody w unijnym budżecie ogólnym, a więc sytuacji, w której niewykrucie nieprawidłowości poniesionego wydatku prowadziłoby do straty w budżecie UE przez jego sfinansowanie. Podkreślić należy, iż powyższa sytuacja dotyczy nie tylko faktycznej szkody spowodowanej przez nieprawidłowość, ale także stopnia zagrożenia, jaki jej istnienie wywiera na inne wydatki dokonane w ramach programu operacyjnego. W przedmiotowej sprawie ustalono, iż Beneficjent dopuścił się naruszenia art. 7 ust. 1 litera d rozporządzenia nr 1080/2006, zgodnie z którym podlegający zwrotowi podatek od towarów i usług nie jest kwalifikowalny do wsparcia z EFRR. Przedłożenie przez Beneficjenta w ramach projektu do sfinansowania wydatku w postaci podatku VAT, który okazał się być możliwy do odzyskania, a więc niekwalifikowalny, wiąże się także z naruszeniem m.in. Wytycznych dla Wnioskodawców, Wytycznych Krajowych, Podręcznika oraz umowy o dofinansowanie. W przedmiotowej sprawie wystąpiła szkoda rzeczywista, bowiem

budżet ogólny UE poniósł stratę finansując wydatki niekwalifikowalne związane z podatkiem VAT. Środki przekazane na dofinansowanie podatku VAT w projekcie pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Golczewo” te mogłyby zostać przeznaczone na dofinansowanie innych projektów, które dawałyby gwarancję realizacji projektu zgodnie z przepisami prawa i zasadami RPO WZ. Tymczasem Beneficjent pobierając przedmiotowe środki nienależnie zablokował możliwość przekazania ich na rzecz innych podmiotów, które mogłyby skorzystać z dofinansowania i mogłyby zrealizować projekt w sposób prawidłowy. Podkreślić należy, iż podatek VAT nie może stanowić wydatku kwalifikowalnego w ramach współfinansowanego projektu w sytuacji, gdy Beneficjent ma choćby prawną możliwość jego odzyskania ze środków budżetu państwa na podstawie przepisów ustawy o podatku od towarów i usług, natomiast w przedmiotowej sprawie Beneficjent nie tylko nabył możliwość, ale i skorzystał z prawa do odzyskania podatku VAT naliczonego w związku z projektem. Wystąpienie szkody rzeczywistej jest zatem w pełni uzasadnione.

Skutkiem pobrania przez Beneficjenta środków na sfinansowanie podatku VAT naliczonego w projekcie, który następnie został odzyskany przez Beneficjenta (wydatek niekwalifikowalny), jest odniesienie do przepisu art. 207 ust. 8 ufp, który obliuguje IZ RPO WZ do skierowania do Beneficjenta wezwania do zwrotu środków nienależnie pobranych. Bezskuteczny upływ 14-dniowego terminu wskazanego w wezwaniu do zwrotu, prowadzi zatem do wszczęcia postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji administracyjnej określającej kwotę wymaganą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków (art. 207 ust. 9 pkt 1 ufp).

W przedmiotowej sprawie ustalono do zwrotu nienależnie pobraną kwotę należności głównej w wysokości 198 861,11 zł. Natomiast za datę naliczania odsetek, zgodnie z art. 18 ust. 2 uozrp przyjęto dzień 28 grudnia 2015 r. będący datą obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Mając na uwadze całość dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności umowę o dofinansowanie wraz z zawartymi aneksami, wniosek o dofinansowanie projektu oraz korespondencję z Beneficjentem, koniecznym stało się wydanie przedmiotowej decyzji. Zgodnie bowiem z treścią art. 207 ust. 9 pkt 1 ufp, po bezskutecznym upływie terminu, określonego w wezwaniu Instytucja Zarządzająca wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

Z uwagi na powyższe IZ RPO WZ orzeka jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże Strona może się zwrócić do Instytucji Zarządzającej RPO WZ z siedzibą w Szczecinie przy ul. Korsarzy 34, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego